

Τραγούδια Ίκαρίας & Σάμου

Songs of Icaria & Samos

Ο Ίκαριος φέρει την ἀμπελοκαλλιέργεια στὴν Ἀσία. Ψαχνότοις τῆς Πύλης τῆς Κύπρου, 1ου π.Χ. αἰῶνα.
Ikaros bringing grape-vine cultivation to Africa. Floor mosaic, 1st century B.C., in Paphos, Cyprus.

ΕΣΦΑΡΓΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΣΕΙΝ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
SOCIETY FOR THE DISSEMINATION
OF NATIONAL MUSIC

VOLUME 128

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ
ΑΝΤΙΑΛΛΟΙ
GREEK
ECHOES

2

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΣΕΙΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

PRODUCED BY SOCIETY FOR THE DISSEMINATION OF NATIONAL MUSIC

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΙΚΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΑΜΟΥ

SONGS OF IKARIA AND SAMOS

ΟΨΙΣ Α'

Τραγούδια Ίκαρίας

1. Είσοδος, με μουσική υπόκρουση Ικαριώτικου χορού.	1:18
2. Τοῦτες ἡ μέρες ἔχουν το, τοῦ τραπέζου, ἀποκορητικό.	3:58
3. Δὸς τὸν πῆδη, Ικαριώτικος πηδητός.	1:40
4. 'Ὁ Διγενὴς - ἀπαγγελία με μουσική υπόκρουση τόν Ικαριώτικου.	2:38
5. 'ΑΣ τραγουδήσω τὸ ἄξ χαρὸ, τοῦ τραπέζου.	3:30
6. 'Παί μου στὸ δὲ παλιερὸ, σεφτό.	3:58
7. 'Ἡ γρησὴ παρηγοριὰ μου, καρσιφάμι.	3:05

ΟΨΙΣ Β'

Τραγούδια Σάμου

1. 'Νόμω νερό ἀπ' τὸν Πλάτανο, σεφτό καὶ σὺλο κανονάκι	4:00
2. Σήμερ γάμος γίνεται, γρηψίλο.	2:40
3. Δὲν ἤμπορ' νὰ κλαίω πᾶρα, μονῆς.	2:20
4. Καρσιφάμι, ὄργανικό.	2:50
5. Κουνήπι' νὰ κουνήσωμε, παχαλιό, τῆς κούνιας καὶ ὄρω, σποσός.	4:50
6. Τρελλόθηκε ναινοῦλα μου, πηδητό καὶ χασοπικό ὄργανικό.	3:16

SIDE A

Songs of Icaria

1. Introduction with background music of Ikaríotikos dance.	1:18
2. These days call for... Carnival "table" song.	3:58
3. Leap forward! Pídhitos, an exuberant jumping dance song.	1:40
4. Digenis. Recitation of the lyrics of this Akrifík song	2:38
by Simon Karas with background music of Ikaríotikos.	
5. I'll sing and I'll be happy. "Table" song.	3:30
6. My sun, as you're setting. Syrtis dance song.	3:58
7. My golden consolation. Karisifamás, dance song for couples in 9/8 meter.	3:05

SIDE B

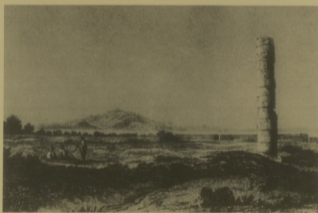
Songs of Samos

1. If only I had water from Platanos. Syrtis dance song with solo kanonáki.	4:00
2. Today there is a wedding... Wedding song.	2:40
3. I can't cry any more. Amanés, plaintive song.	2:20
4. Karisifamás, dance for couples, instrumental in 9/8 meter.	2:50
5. Give her a swing... Easter swing song.	4:50
6. I'm mad, mother... Pídhitos - jumping (exuberant) dance, with fast kasápio, instrumental.	3:16

Παίζον ὁ μουσικοὶ: Ἀντώνιος Τούχορ, βιολί — Φίλιππος Ρούντιος, κλαρινέτο — Νίκος Στεφανίδης, κανονάκι — Ἀγάπης Τριπολιτῆς, οὔτι — Σπύρος Ἀδρανότι, λαούτο καὶ ὄργανο ὄργανοιστικόν ἀπὸ τὰ Καριώτικα στὸ Β3 καὶ Β4 (τὸν ὄμιλον ἀποτελεῖ οἱ: Ἀλέξανδρος Κοκκοῦσης, βιολί — Μιχάλης Μισιρογιῆς, κλαρινέτο — Κωνσταντὸς Ἀρναζίδης ἢ Βεργῆσης, σονταρι καὶ Γύτης; Κωνσταντὸς ἢ Πολίτης, πιάνο).

Τραγουδοῦν ἡ χορωδία τὸ Συλλόγω πρὸς διάδοσιν τῆς Ἑθνικῆς Μουσικῆς, ὁ Σίμων Καρας (Β5) καὶ ὁ Κώστας Τζόγιας (Β3).

Ἑλληνικοὶ Ἀντιλάλο: Ἡχογραφήσεις ἀνεκτίμητον ρυθμιστικόν ἑταίμον τῆς Ὀρχήστρας καὶ τῆς Χορωδίας τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῆς Ἑθνικῆς Μουσικῆς ἐπὶ τὴν διεκτέθειαν τοῦ Σίμωνος Καρας, περὶ τοὺς 1958-1966.

Ὁ μόνον στήλη ἀποτεριῶν κίον τῶν ἑρμῶν ἐπὶ τῆς Ἡρᾶς, Σάμος νῆσος.
Only surviving column from the temple of Hera in Tyranis, Samos island.

Instrumentalists: Antonios Tsochos, violin — Agaplos Tombolitis, oudi — Nikos Stephanidis, kanonaki — Stavros Adrianos, laouto — Philippos Rountas, clarinet — instrumental group from Karfiotasia (Alexandros Koumoutsis, violin — Martinos Mavromatis, clarinet — Konstantinos Ambatzidis, santouri — Yannis Kaloyanis, guitar) (B3, B4). Vocalists: Choir of the Society for the Dissemination of National Music with soloists Simon Karas (B5) and Costas Tziouyas (B3).

'Greek Echoes': a series of radio programs of Greek traditional music, played and sung by musicians and the Choir of the Society for the Dissemination of National Music under the direction of Simon Karas, and broadcast by the Greek Broadcasting Corporation (IEK) during the years 1958-1966.

Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Ο Ι Α Ν Τ Ι Α Λ Ο Ο Ι 2 G R E E K E C H O E S

Συλλόγος πρὸς διάδοσιν τῆς Ἑθνικῆς Μουσικῆς,
Ἔρσης 9 καὶ Πισοληρίας, 114 73 Ἀθήνη. Τηλ. 01-8811930

Κείμενα, μουσική ἐπιμέλεια καὶ διεκτέθειαν: Σίμων Καρας
Συνεργάτις: Ἀγγελικὴ Καρας
Ἑπιμέλεια καὶ ἐπιβλέψεις ἦσαν: Βασίλης Καρας, Νίκος Κλέντος
Μετάρσεις κείμενων: Μαρία Βοῦρα
Ἑπιμέλεια ἐκδόσεως: Νίκος Διονυσόπουλος

Society for the Dissemination of National Music,
Erisis 9 and Puleherias, GR-114 73 Athens. Tel. 301-8811930

Text of narrative, musical and General Director: Simon Karas
Assistant: Angeliki Karas
Sound engineer and sound editing: Vasilis Karas, Nikos Klementos
Song texts translated by Mary Vouzas
Production Coordinator: Nikos Dionysopoulos

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΙΚΑΡΙΑΣ & ΣΑΜΟΥ

SDNM 128

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΑΛΟΙ 2

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΔΟΣΙΝ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Φίλοι ἀναγνώσταί

Τυχαία συνάντησις με τὸν ἀγνωστὸν μου Ὑπουργὸν Τύπου ἀείμνηστον Θεολόγον Νικολοῦδην, μ' ἔφερε, δι' ἀποσπάσεως, ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον του, περὶ τὰ τέλη τοῦ 1936, ὡς συνεργάτην εἰς ζητήματα σχετικὰ μὲ τὰς μουσικὰς καὶ λεοπὰς ἐν γένει λαϊκὰς ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ μας.

Παρακολούθησας καὶ συμμετασχόν εἰς τὰς ἐν τῷ Σταδίῳ λαϊκὰς μουσικοχορευτικὰς ἐκδηλώσεις ὁμίλων ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους — μὲ τὰς κατὰ τόπους ἰθνηκὰς τῶν ἐνδημιασῶν, τοὺς χορευτὰς, τοὺς τραγουδιστὰς καὶ ὀργανοπαίκατας τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1937-40 — συνίμα μὲ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1937, ὅπου διάφοροι μουσικοὶ ἐπαρχιακοὶ ὅμιλοι τραγουδιστῶν καὶ ὀργανοπαικτῶν ἐλάβανον μέρος εἰς τὰ προγράμματά του, μὲ τοπικὰ τραγούδια καὶ σκοποῦς, ἠλεγμένα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν γνησιότητα καὶ τὴν ποιότητα τοῦ προσφερομένου ὕλικου δι' ὅλων αὐτῶν, ἤλθον εἰς προκαταρτικὴν γνωριμίαν πρὸς τὴν κατὰ τόπους γλωσσικὴν, μουσικὴν καὶ ὀργανοπαικτικὴν παράδοσιν τοῦ λαοῦ μας, ὥστε ν' ἀποφασίσουμε, ἐν τοῖς μετέπειτα, μετὰ τῆς συζήγου μου Ἀγγελικῆς ν' ἀναλάβωμε τὸ ἔργον τῆς καταγραφῆς τῶν ἰθνηκῶν μας τραγουδιῶν καὶ ὀργανικῶν σκοποῦν, εἰς τὰς διαφόρους περιοχὰς τῆς πατρίδος μας.

Τὸ ἔργον, ἐπίπουνον καὶ δυσχερές, ἐγένετο δι' ἰδίῳν ἐξόδων, κατὰ τὴν μηνιαίαν περίοδον τῆς ἀδείας μας ὡς ὑπαλλήλων, ἐστηρίζετο δὲ ἠθικῶς εἰς τὰς ἐξ Ἀθηνῶν — ὡς ἂνω — γνωριμίας καὶ τὴν παράκλησιν πρὸς τοὺς κοινοτάρχας καὶ λεοπὰς παράγοντας καθὲ μέρος, μόνον καὶ μόνον, ὅπως μᾶς ὑποδείξουν τοὺς καταλλήλους μουσικοὺς ἐκτελεστὰς.

Τὸ ὕλικόν τοῦτο, εἴτε ἐπαρουσιάζετο ἀπὸ ραδιοφώνου ὡς ἠχογραφεῖτο, διὰ μαγνητοφώνου, ἀφ' ὅτου δὲ ἐγένετο κοινὴ χρῆσις αὐτῶν ἢ ἂν ἦτο καταγεγραμμένον μόνον μὲ μουσικὰ σημάδια, διδάσκετο εἰς χορῶδιαν ἐκ μαθητῶν τῆς Σχολῆς τοῦ Συλλόγου μας τῆς Ἐθνηκῆς Μουσικῆς, μὲ τὴν

συμμετοχὴν ἀξιολόγων ὀργανοπαικτῶν: βασιλίου, κλαρίνου ἢ φλογέρας, κανονακίου, οὔτιου καὶ λαοῦτου ἢ καὶ λύρας, ὅτε ἐπαίοντο τραγούδια ποικτικὰ ἢ κρητικὰ, καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλληνικοὶ Ἀντιλάλοι».

Κάθε τραγουδιὸν προηγεῖτο εἰσαγωγικὸν σημείωμα καὶ ἀνεφέροντο τὰ ὀνόματα τοῦ τόπου προελεύσεως καὶ τῶν κατὰ τὴν ἠχογράφησιν τῶν τοπικῶν ἐκτελεστῶν ἢ τῶν χορῶδων κατὰ τὴν ἀναπαραγωγὴν των. Παρὰ ταῦτα, τὸ αὐτὸ ἐγγραφομένον εἰς τὰς ἐκπομπὰς τῶν «Ἀντιλάλων» ὕλικόν, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διαβολὴν ὅτι ἐκάμαμε διαφῆμισιν ἀνθρώπων 80 & 90 ἐτῶν ἐκάστοτε, ὡς καὶ τὴν ἀτυχίαν νὰ διαγραφῆται κατὰ τὸ πλείστον, διότι τὰ ἰθνηκὰ μας τραγούδια ἰθεωροῦντο κατωτέρας ποιότητος «βλάχικα», παρὰ τῶν ἐξ ἐπαρχιῶν βλαχαστῶν μας, διὰ νὰ ἐγγραφῶν εἰς τὰς ταινίας καντάδες καὶ ἐλαφροτράγουδα τῆς ἐποχῆς, ὅπως καὶ τῶρα: καντάδες, ρεμπетиές καὶ ἄλλα ξενικὰ φθνήης ποιότητος, εὐρωπαϊκὰ καὶ ἀμερικανικὰ.

Τοῦτο ἦτο τὸ εὐχαιριστῶ, διὰ τοὺς ὅσους κόπους καὶ μόχθους καὶ στερήσεις κατεβάλλομεν ἐθελοντικῶς χάριν μᾶς ἐκ τῶν εὐγενετέρων παραδόσεων τοῦ λαοῦ μας ὅς: ὅτου:

Κατὰ τὰ ἔτη 1957-60, προεδρευόντος τῆς Ραδιοφωνίας τοῦ κ. Γ. Σμίτ, πρωτοβουλίᾳ τῆς ἀείμνηστου Νίνας Ἀραβαντινοῦ —ιδιοκτητρίας τῆς ἐφημερίδος «Βραδυνή»— ἐπρωτάθη παρ' ἀμφοτέρων καὶ ἀπεφασίσθη ἡ διατήρησις τῶν ταινιῶν, ὅσων ὑπῆρχον καὶ ὅσων θὰ ἐγράφοντο ἐφεξῆς, καὶ οὗτω ὑπάρχει εἰς τὸ Ἀρχειὸν τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀρκετὸς ἀριθμὸς ταινιῶν —εἰς καλὴν, σχετικῶς, κατάστασιν, παρὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου— ἐκ τῶν ὁποίων ἀκαλοῦθως πρό τιμων ἐτῶν, τῇ εἰσγησίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ραδιοφωνίας καὶ θεατρικοῦ συγγραφέως κ. Ἰακώβου Καμπανέλλη, ἐρηργήθησαν εἰς τὸν Σύλλογον ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ αἱ τῶρα κυκλοφοροῦσαι σχετικαὶ μουσικαὶ ἐκδόσεις.

Μὲ ἰδιαιτέρην ἐκτίμησιν
Σίμων Καρὰς

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΙΚΑΡΙΑΣ

Ἡ Ἰκαρία, τὸ στενόμακρο νησί ἀνάμεσα τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἔχει μαζὲ μὲ τὴ Σάμο καὶ τὴ Μύκονο τὸ χαρίζουν εἰς Βόρειον καὶ Νότιον Αἴγαίον, παρουσιάζει ἀξιοσημείωτον μουσικὸν καὶ ποιητικὸν ἰνδιαιθέρον.

Τὰ τραγοῦδια ἔχου περιλαμβάνονται εἰς αὐτὴν τὴν ἔκδοσιν εἶναι ἀποτέλεσμα μόχθου συλλογῆς των, ἵνα γρηγορετε τὰ παλαιότερα χρόνια διὰ σχεδὸν τὴν Ἰκαρία, ἐπὶ τῆς ἀποικιστικῆς ἡλικιωμένης ἀνθρώπων, (ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν), προθύμως ἵνα τὰ ἐμπιστευθῶν εἰς τοὺς νεωτέρους συμπατριώτας των, ἴσως φιλοτιμηθῶν ἵνα τοὺς μνησθῶν.

Σπανίζουν τὰ γνήσια καὶ παλαιὰ τραγοῦδια ἔχου δὲν λέγονται πλέον — διότι ἔπαυσαν ὁ παλαιὸς τρόπος τῆς παραδοσιακῆς αὐτῆς ζωῆς — τραγοῦδια τοῦ γαμου, τῶν Ἀποκριῶν, τοῦ Πάσχα, εἰς συμπόσια καὶ συνεστίσεις.

Ἡ ποιητικὴ παράδοσις — ἡ «ριμς» — τοῦ νησιοῦ ἐλάχιστα πλέον διατηρεῖται, διὰ τὴν ἀφηγηθῆ ἀξιοσημείωτα γεγονότα καὶ κατορθώματα τοῦ παρελθόντος. Εὐδοκίμει ὅμως ὁ τοπικὸς «καριώτικος» «γονατιστὸς ἢ πηδηκτὸς ἢ κοινιστὸς» σκολός καὶ χορὸς ἔχου ἡμπορεῖ ἵνα παρατείνεται ἐπὶ (τρινώκτουμ κοντινούουμ) τρία ἡμερόνικτα ἄνευ διακοπῆς.

Μουσικὰ ὄργανα ἐδὸ ἡ λύρα, ἀκολούθως ἀντικατασταθεῖσα ἀπὸ τὸ «διολί», ἔχου ὅπως ἀφηγοῦνται οἱ παλαιοὶ (Σταμάτιος Βασιλείος) «ἐκουδρίζετο» ὄχι «ἀ λὰ φράγκα» — κατὰ πέμπτας (sol re la mi) — ἀλλὰ «δουζαντινά», μὲ τὰς δύο ἡψηλὰς χορδὰς κατὰ τετάρτας — la-re, διὰ τὰ ἔχουσαν οἱ παῖκται ἐπὶ τοῦ re μὲ τὸ πρῶτο δάκτυλο ὅλας τὰς ὑψοσειδίσεις τοῦ mi (4, 5, 5, 7, 5, 10, 12, ...), πρᾶγμα ἀπαραίτητο διὰ τὰς κατὰ γέννη καὶ χροῶς τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς ποικιλίας διασημάτων, πρᾶγμα ἀκατόρθωτον, ὅταν τὸ mi εἶναι σηκωμένον εἰς τὸν τόνον.

Σκοποὶ χορευτικοί: «στὰ τρία», τέπου «κάτω στὸ γιολό», σφρτὸς καὶ μπάλλος ἀκατάληκτα, συμπλήρη διαφόρων νησιωτικῶν σφρτῶν, καλαματιανός, καροιλαμάδες μικρασιατικῆς καὶ ζεϊμπέκικα, ἄν τὰ ζεῦθρον καὶ δὲν τὰ «μεδρεῦγουν» οἱ ὄργανοπαίκτης, καὶ προπαντὸς — ὡς ἐλέγθη — ὁ τοπικὸς «καριώτικος» πηδηκτὸς

τὸν ὅποιον θέλει τὸν ἐξαφανίσαι ἢ ἐν τῇ Γερμανικῇ Ἀκαδημίᾳ παραμορφωτικῆ διδασκαλίᾳ.

Ἄλλα ὄργανα, τὸ «πιδαῦλιον» καὶ ἡ τοιμλοῦνα, ὁ ἀσκαῦλης εἰς τὸν ὅποιον διεκρίνοντο οἱ παλαιότεροι, ὥστε τὴν ἀναπολὴ μὲ νοσταλγίαν κανεῖς, ἔστω καὶ τὸ πρὸ 40ετίας ἢ 50ετίας παρελθόν, καθ' ὃ ἡ παρόδοσις καὶ ἡ ἐθιμικὴ τάξις ἐδιδον τοπικὸν χρέμα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν. Τέλος, κλείοντες τὴν παρουσίαν ἐκθεσιν, θεωροῦμεν καθήκον ὅπως μνημονεύσωμεν — ἐκτός τῶν ἡλικιωμένων μερικῶν τῶν τραγοῦδιστῶν, χορευτῶν καὶ συντεραστῶν τοῦ παρελθόντος — καὶ δύο μουσικῶς ἀξιολόγους: τὸν ἐκ Μεσορᾶς δεξιότηχην τοῦ «διολί» Σταμάτιου Βασιλείου ἔχου μὲς ἄφησε — ὅμοι μὲ τὴν χορδοδίαν τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου μίαν ἀπὸ τῆς καλύτερης παραλλαγῆς τοῦ «καριώτικου» χορῶ — καὶ τὸν Θεόδωρον Παράλαμον ἐξ Ἀμάλου τοῦ Κάδο Πάπα, πολέλευρον μουσικὸν τάλαντον (λυριστὴν, ταρμπουσιστὴν, τραγοῦδιστὴν καὶ χορευτὴν δόκιμον), ἔχου ἐβγαζεν ὀλόκληρον παννυχίδα εἰς τὸν καφενὴ τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὰς «Ἀποκριῶν». Ἀκόμη καὶ τρίτον τὸν ἐκ Μεσορᾶς τυφλὸν (Μημητρικὴν Κουφάδικην), ἔχου μὲς ἐποιεῖ αὐτόκλητος μὲ τὸν πιδάυλιον τον, ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι ἔχου μέναι εἰς τὸν Ἅγιον Κήρυκον, διὰ ἵνα μὲς ἐχαριστήσῃ. «Αἰωνία των ἡ μνήμη». Εἶναι καθήκον ἢ μνημόνευσις τοῦ ἀξέχαστου ἐκείνου παρελθόντος.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΑΜΟΥ

Ἡ Σάμος εἶναι δι' ἡμᾶς ἡ πρώτη περιοχή εἰς τὴν ὅποιαν πρὸ 40ετίας τὰ τραγοῦδια ἀπετυπώοντο διὰ μαγνητοφῶνον, ἐνφ' ἔως τότε κατεγράφοντο μὲ νότες μουσικῆς.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν ἡ Σάμος ἦτο νηῶς Ἰωνικῆ — σήμερα, μετὰ ἐρημώσεως καὶ ἐποικισμού: ἐκ διαφόρων μερῶν, ἔχει γλωσσικὴν ἀπόκλιση μὲλλον Αἰολικῆν. Τὰ τραγοῦδια τῆς ὅμοις παρουσιάζουν ἀκωσμα νησιώτικου — μικρασιατικῶν.

Μουσικὸν ὄργανικὸν δονακίον:

α) Τὸ ζεῦθρος τῶν ἀδελφῶν Καλτάκη, μικρασιατῶν (διολί-λαοῦτο) καὶ

β) ἔτερον πληρέτερον εἰς τὰ Καρλοῦσσια (διολί, κλαροῦνα, λα-

οὔτε καὶ σαντοῦρι μὲ τραγουδιότην τὸν Κωνσταντίνον Τζόγιαν)

Εἰς αὐτὰ ἄς προστεθῆ καὶ ἡ τοσμπούνα τοῦ Παλαιοκάστρου, 'που ἦτο ἱκανὴ 'να συνεγείρῃ εἰς εὐθνήμαρν δόλοκληρο χωριό κατὰ τὰς διαφόρους ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις.

Τραγούδια ἐδῶ διαφόρου ποιητικοῦ καὶ μουσικοῦ περιεχομένου: χορευτικά, καθιστικά, τοῦ γάμου, ἀποκριάτικα, σερτά ζιτὰ τρία, σερτά νησιώτικα καὶ μπάλλοι, κολαματιανά, κασάπικα, ζεμπίκικα καὶ καρσιλαμάδες.

Βασικά πολιήματα: Βαθὴ παράλιον (Πρωτεύουσα) καὶ ἕτερον μεσόγειον καὶ ἐν τῇ θαρραί πλευρῇ Ἁγίου Κωνσταντίνου, Νενέδες καὶ Καρλοβάσια.

Μετ' αὐτὰ ὁ Πέργος, οἱ Ἀρβανίτες καὶ ἐπὶ τοῦ ὄροσπέδιου ἢ ἐπὶ Τουρκοκρατίας πρωτεύουσα «Χώρα», μὲ τὸν ἀστικὸ χαρακτήρα τῆς, τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς μὲ τῆς παλῆς δεζανινῆς εἰκόνης τῆς καὶ τὸ Ἦγεμονικὸν Μέγαρον τῆς αὐτονομίας τῆς ἐγκαταλειμμένον, 'πον μερίμνη τῆς ἀειμνήστου «Βασιλικῆς Προνοίας» ἀπέφυγε τὴν κατάδξφενον, διὰ 'να μεταβληθῆ εἰς Σχολὴν λαϊκῆς ἑλληνικῆς χειροτεχνίας καὶ ὄφαντικῆς, μήπως κρατήσωμε κατὶ ἀπὸ τὸν παραδοσιακὸν πολιτισμὸν μας, ἀποφεύγοντες τὸν ὀδοστρωτήρα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς.

'Ανατολικὰ, εἰς τὰ πρὸς τὴν Μικρασιατικὴν παραλίαν, τὸ ἐπίκειον τῆς «Χώρας», ἢ ἀρχαία Σάμος, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα, ἢ ἄλλοις ἀρχαιομαρία ἀπὸ «Τηγάνι» (Ντογάνα – Τελωνεῖον) μετεβάπισον εἰς «Πυθαγόρειον», ἐνθ' ὁ Πυθαγόρας ἦτο ἐκ τῆς ἀρχαίας Σάμου καὶ «πυθαγόρειον θεώρημα» εἶναι γνωστὸν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὄχι καὶ χωρίον!

Ὄνομαστὸ χωριὸ εἶναι καὶ ὁ Πλάτανος μὲ τῆς δροσιεῖς καὶ τὰ κρέα του νερά.

«Νάχα νερό ἀπ' τὸν Πλάτανον, σταφύλι ἀπ' τὴν Κουλιόνα» (τὴν περιοχὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ἥρας) λέει καὶ τὸ πρῶτον τραγούδι τοῦ δικοῦ μας.

Ῥασιὸ χωριό, ἀλλὰ δύσκολο, ὅταν τὸ ἀνεβαίνεις –ὅπως ἡμεῖς μὲ τὴν σύζυγόν μου Ἀγγελικὴ, φορτωμένοι ἀποσκευὰς καὶ ταινίας μὲ 22 κιλά τοῦ μαγνητοφώνου τῆς Telefunken– ἐν' ὄραθ θέρουσ ἀνερχόμενοι καθίδροι πρὸς αὐτό.

ΟΨΙΣ Α'

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΙΚΑΡΙΑΣ

Α1. Τοῦτες ἢ 'μέρες ἔχουν το (τοῦ τραπέζιου, ἀποκριάτικο)

- Τοῦτες ἢ 'μέρες ἔχουν το, τοῦτες ἢ ἑβδομάδες,
ὀπῶχει φύλον κράζει τους καὶ ἀπὸ δικούς καλεῖ τους,
ὀπῶχει καὶ ζτὴν ζηνεγτεῖ στίγειν καὶ φέρνοναῖν τοις.
Βρ' Ἐλα 'να σὲ 'δῶ λιγάκι
ἄσπρο μου τριανταφυλλάκι.
- Χίλια καλῶς ἀφίσατε, χίλια καὶ ὄνο χιλιάδες,
'σάν κάμπος μὲ τὰ λουλούδα καὶ μὲ τῆς πρασινάδες.
Βρ' Ἐλα 'να σὲ 'δῶ 'να γιάνω
'να μὴν πέσω καὶ ἀποθάνω.
- Χίλια καλῶς τὴν ἠῦραμ τὴν τράπεζα στρωμένη,
ὄπου μᾶς τὴν ἠστρώσασι ἄξιου καὶ τιμημένοι.
Βρ' Ἐλα 'να γενοῦμε ταῖρι
ἄχολό μου περιστέρι.

Α2. Δός του πέρα (ἱκαριώτικος πηδηχτός)

- Δός του πέρα, δός του πέρα, δός τοῦ φουστάνιου σου ἀέρα,
δῶστε του γιὰ 'να 'πρεζιάσι καὶ ὁ χορὸς 'να νοστιμήσῃ.
- Τοῦτ' ἢ γῆς 'πον τὴν πατοῦμα ἄλοι μέσα θε' 'να μπουῖμε,
τούτ' ἢ γῆς μὲ τὰ χορτάρια τρώει νηές καὶ παλληκάρια.
- Αἰ, 'να πάεν σουμεπθέρα τῶ (δ)οννόν καὶ τῶν ἀθήρα,
'Α, κακόν, ἢ σουμεπθέρα 'πον (δ)ἔν ἤρτες τῆ Δευτέρα,
μόνο ἤρτες τὸ Σαββάτο 'πούταν ὄλα ἄνω κάτω.

A3. 'Ο Διγενής

(ἀπαγγελία μὲ μουσικὴ ἐπόκρουσι τὸν ἰκαριώτικο)

- 'Ο Διγενὴς εἰκίνησεν 'να πᾶ τὸ ζευγαριὸ του εἶν' σίερον τ' ἀλέτρην του, ἀτσάλιν ὁ ζυγὸς του εἶναι καὶ ζευγολαλήτης, (σικελὴν μαγαρομίνην.
- 'Απ' τὸ πρῶν 'που ἔσπεριν χίλια μόδια οἰτᾶρι κοκκίν' καὶ ρόδιον ἄκοκχο καὶ ἀπὸ μισρὸ ζεζεύτη.
- 'Ἐκατοὶ 'να προγεύεται μικρὸν προγευματοῦσιν' καὶ ἕναν πουλάκιν κᾶθησε ζῆν' ἔγχερη παρ' ἔκει (ὄθεν ἠκελάην 'σάν πουλὴν 'να λῆθ' 'σάν ἀηδότιν μόν' ἠκελάην καὶ ἤλεγεν ἀνθρώσιν' ὁμίλια.
- Σὲ Διενῆ προγεύεται, μὰ τὴν καλὴν σου 'πῆραν.
- Μακάρι, ἄς μοῦ τὴν πῆραν καὶ ἄς μὴν τὴν ἑσκοτώσῃ'. Κτυπᾶ διτοῖν τοῦ μαῦρου του καὶ παρεκίνησεν τον καὶ τρέχει, τρέχει ὁ Διενῆς, ζῆν' τὰβλα τοὺς ἐφτάνει.
- Γιὰ πῆς, γιὰ πῆς κερὰ καλὴ, ποὺς εἶν' 'που μὰς ἐφτάνει; 'Ἄν ἴσως εἶν' ὁ κύρηξ σου, 'να φά', 'να πιθ', 'να φύθ' καὶ ἄν ἴσως εἶν' ὁ ἀντραξ σου, ἀπὸ σπαθισθ' 'να πᾶρ.
- Ὁ κύρηξ μου, ὁ 'Ἐλλενος, ἀπὸ τοὺς πόνοους 'ποῦχει.
- Πιάσε τὴν ἀργυρόκοκκα, ἀργυροκράσῃ τον.
- Πιάνει τὴν ἀργυρόκοκκα, 'να τ' ἀργυροκράσῃ'
- 'Ἀπὸ δεξιὰ μου γύρισε, 'να μ' ἀργυροκράσῃς' > Κι ἄλλως γυρᾷξει δεξιὰ, ἀπάνου του τὴν 'πῆριν.
- 'Ἰσπου 'να 'ποῦνε "πίστετε τον", σαράντα μίλια πάει καὶ ὄσπου 'να 'ποῦνε "ποῦναι τον", μὴτ' ἦτο, μὴτ' ἐφάνη.

A4. 'Ἄς τραγουδήσω καὶ ἄς χαρῶ

(τοῦ τραπεζιοῦ)

- 'Ἄς τραγουδήσω καὶ ἄς χαρῶ τοῦ χρόνου ποιοὺς τὸ ξέρει γιὰ ζῶ, γιὰ ζηνετήγιομαι, γιὰ χιρόντας μὲ παίρνει.
- Σοῦ στίλνω χαιρετίσματα μὲ τὸ πουλί τ' ἀηδότι καὶ μὲ τὸν πετροκότσουφα 'που (ὄν) τὸ φανερόναι. Διαμαντένιο μου λαρῶ, ποῦμπες μίσ' τ' ἀρχοντολόι.
- 'Ω, καὶμένη Νικαριά, ψηλὰ 'ποδόν' τὰ (βουνα) σου καὶ χαμηλὰ τὰ σπῆτια σου καὶ κρᾶ τὰ νερά σου. Διαμαντένιο μου καθιδένο, 'σάν περῶ 'να μ' ἔχης ἔννοια.

A5. 'Ἦλε μου ζτὸ βασίλειο

(σερτό)

- "Ἦλε μου ζτὸ βασίλειο θε' 'να σοῦ παραγγεῖλω Τούρνα, τούρνα, τούρνα, μὰς ἔπιασε φορτούνα 'να πᾶς 'να μοῦ χαιρετᾶς τὸ κόκκινὸ μου μῆλο. Τούρνα, τούρνα, τούρνα, μὰς ἔπιασε φορτούνα ἔ, γιαλιεὶ τὰ τούρνα, μὰς ἔπιασε φορτούνα.
- 'Ἄμε καὶ πάλι γύρισε πουλί μ' ἀγαπημένο καὶ μὴ μ' ἀφήσεις μοναχὸ καὶ παραπονεμένο. Τούρνα, τούρνα, τούρνα, μὰς ἔπιασε φορτούνα ἔ, γιαλιεὶ τὰ τούρνα, μὰς ἔπιασε φορτούνα.
- "Ἦλε μου ἴντα σοῦκαμα καὶ πᾶς 'να βασίλειός καὶ ἀφήνεις με ζτὸ σκοτεινά καὶ πᾶς ἄλλοδ' 'να φέξης. Τούρνα, τούρνα, τούρνα, μὰς ἔπιασε φορτούνα ἔ, γιαλιεὶ τὰ τούρνα, μὰς ἔπιασε φορτούνα.

A6. 'Ἢ χρωσὴ παρηγοριά μου

(καρσιλομάς)

- 'Ἢ χρωσὴ παρηγοριά μου εἶν' τὸ κρασάκι μου μὲ αὐτὸ διασκεδάω τὸ μεράκι μου.
- Τί κακὸς 'ποῦναι ὁ κόσμος, ἄχ' μανοῦλα μου, τί τοὺς μέλλει καὶ ἄν ζοδιάσω τὴ σακκοῦλα μου.
- Κι ἄν χρωσῶ εἰς τὴν ταβῆρα πάλι τὰ ζοφλῶ καὶ ἄν πατῶ καὶ ὀμπρὸς καὶ ὀπίσω, γὰρ δὲ σκουντοσφλῶ.
- Κι ἄν γλιστρῶ καὶ πέφτω κάτω καὶ ἄν) λαπονονοίμαι ἀκουμπῶ τὰ δού μου χέρια καὶ σηκάνομαι.
- Κόκκινά μου ῥεπανάκια, φύλλα πρᾶσινα ἄς τὸ πιόμει τὸ κρασάκι καὶ ὄξω δάσανα εἰς ὑγιάν τῆς παρῆας καὶ ὄξω δάσανα.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΑΜΟΥ

B1. 'Νάχα νερό άπ' τόν Πλάτανο
(σικιτό)

- 'Νάχα νερό άπ' τόν Πλάτανο, σταφύλι άπ' τήν Κουλιόνα
'νάχα και τήν άγάπη μου 'να τή φιλω σταδ στόμα.
Τοῦ μυγδαλάκι τοιάκιο
κι μέσα σί ζουγράφιο.
- Τοῦ Πλατανιάτικο νερό είν' τοῦ χωριοῦ καμάρι
κι ὀποιος περάσῃ και τό πιῆ ζαναγεννέται πάλι.
'Αμυγδαλοτοσκιόματα
σοῦ στέλνω χαιρετίσματα.
- Οἰμορφή 'που είν' ἡ νέφη μας μέ τό ῥοδι μαντήλι
'σάν τά πουλιά 'που κελαδοῦν τόν Μάι και τόν 'Απρίλι
Δός του κι ἄς ῥέξῃ ὁ οὐρανός
'να ζήσῃ ἡ νέφη κι ὁ γαμπρός.
Δός του 'που 'νάρθῃ ἡ ἀνοιξη
'να παντρευτῆ ἡ παράνευφη.

B2. Σήμερα γάμος γίνεται
(γαμήλιο)

- Σήμερα γάμος γίνεται, σήμερα πανηγύρι,
σήμερα ἀποχωρίζεται ἡ κόρη ἀπό τόν κέρη.
'Ασημένιο μου φοιόι
'ποῦσαι ἀπό μεγάλο σόι.
- Γαμπρέ μου βέργα μάλαμα, νέφη μου βέργ' ἀσήμι
ταυριάζατε ζτήν ἑμορφιά και ζτήν ταλιμισωσή.
'Ασημένα μου καδένα
'σάν περνῶ 'να μ' ἔχῃς ἔννοια.
- Γαμπρέ μου 'να τή χαίρει και 'να τήν καμαρώνῃς
τή νία 'που σοῦ δόσαμε 'να μήν τηγε μαλιώνῃς.
'Ε, μετηλινιέ μ' ἄερα
φύσα και 'σα 'δῶ, 'σα πέρα,
'που φουός νύχτα και μέρα.

B3. Δίν ἡμπορό 'να κλαίω πιτιά
(μυνίς)

- Δίν ἡμπορό 'να κλαίω πιτιά, μαράθηκε ἡ καρδιά μου,
ἄχ, μαράθηκε ἡ καρδιά μου
ἀπ' τά πολλά μου δάσανα κι ἀπό τά δάκρυνά μου.

B5. Κουνήσῃ 'να κουνήσομε
(πασχαλινό, τῆς κούνιας και ὀργανικός σκοπός)

- Κουνήσῃ 'να κουνήσομε ν-αῖτίς τῆς χατιμμένες
ὄπου τῆς ἔχει ἡ μάνα τους ζτά χάδια μαθημένες.
- Σίδηρο 'νά 'ναι τό σκουρί κι ἀτσάλι τό κλωνάρι
κι ἐκείνος 'που τήν ἔκανε 'να ζῆσ' 'να κίνη κι ἄλλη.

B6. Τρελλάθηκα μανοῦλα μου
(πηδηχτό και καρποσίτης ὀργανικό)

- Τρελλάθηκα μανοῦλα μου
γιά μιὰ γειτονοπούλα μου.
- Σέρε μάνα μ' και 'πέ' της το,
κρυφοκουβέντιασέ της το.
- Μί τῆς χωρές σου γυνίκα μου,
θά πάρω και τή ῥόκα μου.
- Παιρνει τῆ ῥόκα της και 'πά',
ἀρίσκαι τήν κόρη 'να κεντά.
- Κόρη μου ὁ γειός μου σ' ἄγαπεί
και ντρέπιται 'να σοῦ τό πῆ.

Ἐκδοθέντες δίσκοι-κασέτες αὐτῆς τῆς σειράς:

- 101 — Βυζαντινοὶ Ὕμνοι τῶν Χριστουγέννων
- 102 — Βυζαντινοὶ Ὕμνοι τῶν Θεοφανείων
- 103 — Τραγοῦδια Κάσου καὶ Καρφαθῶν
- 104 — Τραγοῦδια Ρόδου, Χάλκης καὶ Σάμης
- 105 — Τραγοῦδια Ἀμοργοῦ, Κέρνου καὶ Σίφνου
- 106 — Τραγοῦδια τῆς Θράκης (μέρος 1ον)
- 107 — Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου
- 108 — Τραγοῦδια Θάσου, Λήμνου καὶ Σαμοθράκης
- 109 — Τραγοῦδια Δυτικῆς Μακεδονίας
- 110 — Τραγοῦδια Μετιλήνης καὶ Χίου
- 111 — Τραγοῦδια τῆς Ἠπείρου
- 112 — Βυζαντινοὶ Ὕμνοι Ἐπιταφίου καὶ Πάσχα
- 113 — Τραγοῦδια τῆς Πελοποννήσου
- 114 — Τραγοῦδια τῆς Κρήτης
- 115 — Τραγοῦδια τῶν Ἐπιτανήσων
- 116 — Ὕμνοι καὶ Θρήνοι τῆς Ἀλώσεως
- 117 — Τραγοῦδια Ἀνατολικῆς Μακεδονίας
- 118 — Τραγοῦδια Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πραγοντίδος
- 119 — Τραγοῦδια Ρούμελης
- 120 — Τραγοῦδια Θεσσαλίας (μέρος 1ον)
- 121 — Τραγοῦδια Θεσσαλίας (μέρος 2ον)
- 122 — Τραγοῦδια Θράκης (μέρος 2ον)
- 123 — Τραγοῦδια Ἠπείρου (μέρος 2ον)
- 124 — Τραγοῦδια Μακεδονίας (μέρος 3ον)
- 125 — Τραγοῦδια Μετιλήνης καὶ Μικρᾶς Ἀσίας
- 126 — Ἀρμονικά
- 127 — Τραγοῦδια Μικρᾶς Ἀσίας
- 128 — Τραγοῦδια Ἰκαρίας καὶ Σάμου
- 129 — Ἐπέτειοι 26ης & 28ης Ὀκτωβρίου
- 130 — Ἐπέτειοι 29ης Μαΐου & 25ης Μαρτίου
- 131 — Ἐθνικὰ ἱστορικὰ τραγοῦδια

Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς.
Ἔρσης 9 καὶ Πουλιχρίας, 114 73 Ἀθήνα. Τηλ. 01-8811930

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΣΙΜΩΝ ΚΑΡΑΣ
ΒΟΗΘΟΙ ΜΑΡΙΑ ΒΟΥΡΑ (101-126) — ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΡΑ (127-131)
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΝΙΚΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Μίλη τῆς ἀρχαίας καὶ Σαλαμίνος ἀπὸς Ἀλέξανδρο τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς, 1960. Ἄλλο ἀπόσπασμα (ἐκδομὴ) Κομπογιάννη Παναγιώτης, Σπύρος Ἀβραμῆος, Ἀργυρίου Γεωργιάδης, Ἀντωνίου Τριπόδης, Νίκου Στεφανοβλάσης (ὄρθρω), Δάσκαλ-Ζωγράφου Φιλίππου, Ροϊνῆος Κίλιας, Ἀνδρέου καὶ Ἁ. Σπύρου Κιργιζοῦ, Μιχάλη τοῦ ἀντικερατοῦ τοῦ Κερατοῦ γὰρ τὴν Προσκύπαιον αἰ Νεφέλι Μιχαῆλ, 1960. Σκηνὴ 1 (ἡ 01) Κομπογιάννη Παναγιώτης, Ἰωάννη Ἀβραμῆος, Ἀργυρίου Γεωργιάδης, Ἀντωνίου Τριπόδης, Νίκου Στεφανοβλάσης, Σπύρος (1) ἡ 01) Δανάη Κιργιζοῦ, Φίλιππου Κομπογιάννη, Παναγιώτης Κιργιζοῦ, Νίκου Ἀνδρέου, Σπύρου Κιργιζοῦ.

SONGS OF
IKARIA & SAMOS

SDNM 128

GREEK ECHOES 2

SOCIETY FOR THE DISSEMINATION
OF NATIONAL MUSIC

GREEK ECHOES

Records in the series following the existing S.D.N.M. 125 will continue with consecutive numbers, but their source of music with the exception of a second record of music from the Cyclades soon to be issued will not be from the Ford Foundation funded field recordings.

Simon Karas, President of the Society for the Dissemination of National Music, and Musical and General Director of the S.D.N.M. record, cassette and CD series, joined the National Greek Radio Broadcasting System at its inception in the beginning of 1937 as organizer of a Department of Greek Traditional Music. At about the same time and continuing until 1940, a series of festivals took place in the Olympic Stadium in Athens in which groups, mostly of adults wearing their regional dress from many areas of Greece participated in song and dance performances accompanied by their own musicians. It was probably the first time such gatherings had taken place anywhere in Greece with both audience and participants being exposed, also for the first time, to the marvelous diversity of their nation's folk traditions. During the years the festivals took place programs of these regional singers and instrumentalists were radio broadcast to even a wider audience. The war years followed and in the difficult post-war period it was not feasible bringing groups to Athens from other parts of the country for either performance or broadcast purposes.

It was then that Simon Karas, accompanied by his wife Angeliki, traveled to many regions of Greece during their vacation time and at their own expense to record the musical tradition. Having no portable tape recorder at the beginning, he notated the music with byzantine musical symbols and wrote the lyrics of the songs with the nuances of the language as spoken in the particular region. Back in Athens he taught the songs to a very talented group of musicians and a chorus drawn from the school of music of the Society for the Dissemination of National Music. This was the source of the very popular folk music program Greek Echoes (Elliniki Antilali) heard on National Greek Radio in the years 1958-1959.

Copies of tapes of these programs were later given to the Society by the Greek National Broadcasting System and invaluable (now that the musical tradition in many parts of the country is waning) excerpts from these tapes have been used in the records and cassettes following S.D.N.M. 125 in the series.

SONGS OF IKARIA

Icaria, a long narrow island, which together with Myconos and Samos divides the Aegean into North and South, presents a distinct and interesting musical and oral poetic tradition.

The songs included in this collection are the result of field work conducted on the island by my wife and I (Angeliki and Simon Karas) over a period of years in the 1950s. Our informants were mostly older men and women who in their lifetime had sung these songs at weddings and at Easter and Carnival and other festive occasions. In the intervening years, with both changes in life style and depopulation of the island, celebrations were fewer and less intense. As a result, it was the old narrative songs that were being forgotten, as well as the technique of improvising and singing the *rhymes* or rhymed couplet songs. In retrospect it seems that we were being entrusted by the informants with the musical heritage of the island in the hope it would be disseminated, heard and perhaps sung by future generations of Ikarians.

In contrast, the particular dance of the island, the *Kariótikos*, also known by the style of its performance, as either *gonatistós* (with deep knee bends), or *pidhtrós* (with jumps), or *kounistós* (with more movement in the body) seemed to be as popular when we were there as in the past. It was said that on occasion it would still be danced three days and nights continuously. Like other mid and north Aegean islanders, the Ikarians also dance the "dance in three", the *syrtós*, *bállos*, *kalamatiánós* and the Asia Minor *karsilímás* and *zeibékikos* to melodies common to all these islands.

The primary musical instrument of Icaria in the past was the *lyra*, now replaced by the violin tuned not in the style of the West, in fifths, but in the "Byzantine way" with the two high chords in fourths (la-re). Wind instruments: the *pidávilion* (a type of flute), the *tsambouína* or *áskavíos* (bagpipe without the drone or third opening) are infrequently played these days. One cannot help feel nostalgic for the past, even to only as far back as the pre-war years, when local diversity, not only in Icaria but in all rural Greece, colored every aspect of human existence.

There were many fine singers, dancers, and participants in festivities and in our field work on the island whom we fondly remember. We are particularly grateful to our cousin and virtuoso violinist Stamatis Vatouyios from Mesara for his recorded

performance accompanied by the chorus of our Society in an exceptional variation of the *Kariótikos* dance song. Unforgettable, too, our multi-talented other cousin, Theodoros Paralaimos, from Amalou of Cavo Papa, who played both the *lyra* and *tsambouna*, danced and sang and generally kept the carnival festivities going in the little coffee house near the church. We were genuinely touched by the serenading of us outside our window in Aghios Kyrikos by the blind flutist Demitrikis Koufadakis. So many memories of generous and spirited people!

SONGS OF SAMOS

Forty years ago in Samos we used a tape recorder for the first time in our field work. It was a Telefunken which together with tapes weighed about twenty-two kilos, a heavy load to carry over rough terrain. Up to then in our field trips with my wife Angeliki, I wrote the lyrics of songs and transcribed the music into Byzantine notation.

The present capital of Samos and principal port is Vathy, with one of the most indented harbors of the Greek islands. During the Turkish occupation Hora was the island's capital. (Pythagoras was born in ancient Hora and not in the coastal village of Tygani, mistakenly renamed Pythagorean, which has always served as port for Hora). When we were there Hora had the aura of an urban place, with a cathedral containing old Byzantine icons and the administrative buildings dating from the island's period of autonomy from the Turks.

Platanos is one of many beautiful villages in Samos. The first song in this present collection tells of its ample running waters and cool breezes.

Songs of Samos fit into the general island category with a mix of Asia Minor influence. In the 1950s we found two active musical groups on the island. The one was comprised of two instrumentalists, the Kaltakis brothers of Asia Minor origin who played violin and *laúto*. A second larger group based in Karlovasi had violin, clarinet, *laúto*, *santouri* (hammered dulcimer) and the singer Konstantinos Tzoyias. In addition a *tsambouna* player in the village Paleokastro ptered the air with the sounds of his instrument on festive occasions.

The traditional dances of Samos are like those of neighboring islands: "dance in three", *syrti*, *kalamatiani*, *kasápika*, *zeibékika* and *karsilamádes*.

SIDE A SONGS OF IKARIA

A1. These days call for...

(Carnival "table" song)

These days call for, these weeks as well;
whoever has friends to bid them, relatives, invite them
and to send for to bring home those in foreign lands.

Come let me see you awhile my white rose!

A thousand welcomes, a thousand and two
thousand, like a field with flowers and grass.

Come let me see you to get well, so I don't lie down and die!

A thousand good wishes for the table we
found laden, set for us by the able and honorable.

Come let us be one, my white sweet dove!

A2. Leap forward!

(*Pidhtrós* - an exuberant jumping dance song)

Leap forward! Let the wind ruffle your dress,
For the dance to be gayer and prettier.

This earth we step on, into it we'll all go,
This earth with grasses eats up lads and lassies.

Let's go, mother-in-law, up the mountain and into the air.
Too bad, mother-in-law, you didn't come Monday,
But on Saturday when all was topsy-turvy.

A3. Digenis

(Akritic song)

The following song, an exceptional example of Ikarian oral tradition, is recited by Simon Karas. He was told the words by Sophia Petrou Plaka who had learned them from her grandmother.

Digenis sets off to plow. His plow is of iron and the yoke of steel, and he, the plower, of dog strength. In the morning he sows a thousand modia¹ of wheat and eighteen of broad bean and rovf². He finishes early.

He sits down to eat breakfast, a small breakfast. A little bird sits close by his hand. It sings neither like a bird nor warbles like a nightingale, but sings and speaks with a human voice.

"You, Digenis, breakfast, but they've taken your beloved." "If only it is they've taken her and not killed her." He gives a switch with the whip to his black horse and presses on. Digenis rides and rides and reaches their table.

"Tell us, tell us, good lady, who it is that's caught up with us? If, perhaps, it is your father, let him eat, drink and go. But, if it is your husband, he'll be put to the sword." "My father, the Greek, because of his worrying..."

"Take the silver cup and give him a drink!" She takes the silver cup to give him the drink. "Come to my right to hand me the silver cup." As she's turning right he sits her on the horse. By the time they say, "catch him", forty miles he's gone. By the time they say, "where is he", nowhere is he to be seen.

1. A measure of weight.
2. A grain used as animal feed.

A4. I'll sing and I'll be happy

("Table" song)

I'll sing and I'll be happy, next year who knows, whether I live or leave or death takes me?

I send greetings with the nightingale bird and the rock blackbird who'll tell only you.

My diamond watch, now in high society.

My poor Ikaria, how tall your mountains, and low your houses and cold your waters.

Diamond one, when I pass do notice me.

My diamond watch, now in high society.

A5. My sun, as you're setting

(Syrros dance song)

My sun as you're setting, I'd like to ask a favor of you. Go and give my greetings to my red apple.

Tourna', *tourna*, we're caught in a storm.

Yiafell', *ta tourna*, we're caught in a storm.

Go away and come back again, my dearest of birds.

Tourna, *tourna*... (etc.)

What have I done to you that you go away to set?

Tourna, *tourna*... (etc.)

Leaving me in darkness, you go elsewhere to shine brightly.

Tourna, *tourna*... (etc.)

1. *Yiafell'*, *tourna* - translation of the Arabic - Turkish words: swooning, sinking.

A6. My golden consolation

(*Karsilamás* dance song for couples)

My golden consolation is my wine,
with it I relish my passions.
How bad people are, ah, my mother,
why do they care that I empty my purse?

If I owe the *tavérna* money, I pay up.
If I falter back and forth, I don't trip.
If I slip and fall and get muddy, I hold
on with both hands and get up.

My red radish with green leaves,
Let's drink up and out with worries!

To the health of the company of friends!

SIDE B

SONGS OF SAMOS

B1. If only I had water from Platanos

(*Syrtós* dance song)

If only I had water from Platanos', grapes from Koulona',
And if only I had my love, to kiss her on the mouth.

I cracked the almond and painted you inside.

The water of Platanos is the pride of the village.
Whoever passes by and drinks it is reborn again.

Cracking the almond, I send you greetings.

How beautiful our bride is with the pomegranate-red scarf,
Like the birds that come out to sing in May and in April.

Come on and let the heavens rain. Long life to the bride and groom!
Come on and by next spring wishes for the bridesmaid to be married!

1. Place name.

2. The location where the only existing column
of the Temple of Hera stands near Tigani, Samos.

B2. Today there is a wedding...

(Wedding song)

Today there's a celebration, today a *panegy'ri*,
Today the daughter is separated from her father.

My silver watch, you are of good family.

My groom, you are a golden rod, and bride, you're one of silver.
You two are matched in beauty and modesty.

Silver chain, notice me as I go by.

My groom, take joy in her and pride.
Don't scold this young girl we've given you.

Oh, breeze from Mytilene, that blows night and day.
I can't cry any more,
(*Amanés* - Plaintive song)

B3. I can't cry any more
(*Amanés* - Plaintive song)

I can't cry any more, my heart is withered.
Ah! My heart is withered from so many afflictions.

B5. Give her a swing...
(An Easter swing song)

Give her a swing, so I can swing these darlings too,
Whose mothers have pampered them with so much love.
The rope is to be of iron and the branch of steel.
Long life to him who created her and may he have another!

B6. I'm mad, mother...
(*Psidhtrós* - Jumping (exuberant) dance)

"I'm mad, mother, for a neighbor girl.
Go tell her mother, talk to her in secret."

"For your happiness, my son! And I'll take my distaff."
She takes her distaff and goes, and finds the girl embroidering.

"My girl, my son loves you but is too shy to tell you."

Song texts translated by Mary Vouras.

Records and cassette-tapes already released in this series:

- 101 — Byzantine Hymns of Christmas
- 102 — Byzantine Hymns of the Epiphany
- 103 — Songs of Kasos and Karpathos
- 104 — Songs of Rhodes, Chalki and Symi
- 105 — Songs of Amorgos, Kythnos and Sifnos
- 106 — Songs of Thrace (part 1)
- 107 — The Service of the Akathistos Hymn
- 108 — Songs of Thasos, Lemnos and Samothrace
- 109 — Songs of Western Macedonia
- 110 — Songs of Mytilene and Chios
- 111 — Songs of Epirus (part 1)
- 112 — Byzantine Hymns of the Epitaphios and Easter
- 113 — Songs of the Peloponnesos
- 114 — Songs of Crete
- 115 — Songs of the Ionian Islands
- 116 — Hymns and Laments for the Fall of Constantinople
- 117 — Songs of Eastern Macedonia
- 118 — Songs of Constantinople and the Sea of Marmara
- 119 — Songs of Roumeli
- 120 — Songs of Thessaly (part 1)
- 121 — Songs of Thessaly (part 2)
- 122 — Songs of Thrace (part 2)
- 123 — Songs of Epirus (part 2)
- 124 — Songs of Macedonia (part 3)
- 125 — Songs of Mytilene and Asia Minor
- 126 — Armonika ('Harmonics')
- 127 — Songs of Asia Minor
- 128 — Songs of Ikaria and Samos
- 129 — National Anniversaries of 26th & 28th of October
- 130 — National Commemorative days:
the 29th of May & the 25th of March
- 131 — National historical songs

Society for the Dissemination of National Music,
Ersis 9 and Pulcherias, GR-114 73 Athens. Tel. 301-8811930

ARTISTIC AND GENERAL DIRECTOR: SIMON KARAS
ASSISTANTS: MARY VOURAS(101-126) — ANGELIKI KARAS(127-131)
PRODUCTION COORDINATOR: NIKOS DIONYSOPOULOS